

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Házhoz hozva:

Egész évre	24—
Fél évre	15—
Negyedévre	6—
Egy óra	2—
Egyes szám	3 fill

UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Postán küldve:

Egész évre	30—
Fél évre	15—
Negyedévre	7-56
Egy óra	2-56
Tábori posta	3-16
Egyes szám	3 fill

POLITIKAI NAPILAP
AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT ERDÉLYRÉSZI HIVATALOS LAPJA

Alapította:
GOMBOS FERENCZ

Kiadóhivatal:
 Deák Ferencz-u. 12.

Wekerle Sándor előtérben József főherceg elutazott a frontra.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Wekerlének a kibontakozásra kész programja van.

Hir szerint Wekerle kihallgatása jó hatást tett a főhercegre és meglepte a főherceget ama körülmény, hogy Wekerlének az összes megoldást felölelő kérelmében kész programja van. Általában azt hiszik, hogy Wekerle meghívásán a munkapárt 80—100 tagja fog összejárni a kormányhoz. Irányadó körökben az a felfogás, hogy a válságot a munkapárttal egyetemben kell megoldani. Miután Wekerle egyik párttal szemben exponálva, remélhető, hogy vele szemben a munkapárt jóakarattal szemben marad. Mértékadó helyen Andrassy bizalmasától éppen azért akarnak elhatározni, mert tudják, hogy Andrassy és Wekerle között olyan éles a személyi ellentét, amely az együttműködést lehetetlenné teszi. Mindezek az okok érlelték meg József főhercegben azt az elhatározást, hogy Wekerle megbízása mellett foglaljon állást. Valószínűleg, hogy azok között, akik meghívást kaptak a királyhoz, Wekerle lesz az első.

József főherceg elutazott.

Vasárnap délután Némethy államtitkár fogadta József főherceget, háromnegyed órán át és a választójognak Öfellegel által tervbe vett kiterjesztéséről kérte az államtitkár véleményét, különösen a választójogi törvényre való tekintettel. Andrassy meghívása után Alcsutra utazott a főherceg, majd visszatérve, este 7 órakor megérkezett Wekerlét, háromnegyed nyolckor fogadta Jánost. — **A főherceg este 10 órakor a nyugati pályaudvarról elutazott a frontra,** azonban az országban marad és ha lehetséges lesz a pártközötti békét megteremtteni, visszatér Budapestre.

A válság e hét végéig megoldódni. Mint értesülünk, Tisza délután ismét Budapestre érkezik. Apponyi is a hét közepére várják. Károlyi gróf jelentette párthíveinek, hogy a hét közepétől Budapestre utazik. — A válság még a következő politikusokat kihallgatáson fogadni: Wekerle, Návay Lajost, Serényi Béla grófot és Berzeviczy Albertet.

Andrassy és Wekerle tanácskoztak.

Andrassy Gyula gróf ma délelőtt felkereste Wekerlét és vele hosszabb ideig tanácskozott.

Rakovszky hazaérkezett.

Rakovszky István ma reggel hazaérkezett a frontról, ahol katonai szolgálatot teljesít. Felkereste Zichy Aladárt, akivel tanácskozott. Néppárti körökben lehetségesnek tartják, hogy Rakovszky meghívást kap a királyhoz.

József főherceg missziója első részét befejezte.

A „Magyar Tudósító“ jelenti: József főherceg missziója elsősorban arra irányult, hogy a kormány lemondásának elfogadása folytán beállott válságnál való kibontakozásnál, mint homo regius lépjen érintkezésbe Budapesten a parlamenti pártok vezető embereivel. Miután missziójának ezt a részét befejezte és miután tárgyalásainak eredményéről telefonon jelentést tett a királynak, vasárnap este 9 óra 35 perckor azzal utazott el Budapestről, hogy szükség esetén a király parancsára bármikor megjelenik és a válság kibontakozásában mindenben rendelkezésére áll. József főherceg előterjesztésére a király kedden és szerdán újabb kihallgatásokat fog adni. A kihallgatásokra a meghívók már szétmentek.

Zichy és Návay a királynál.

Zichy János és Návay Lajos keddre meghívást kaptak az uralkodóhoz.

Tisza — Hazelnök?

A „Berliner Tagblatt“ jelenti: Beöthy Pál a magyar képviselőház elnöke lemond. Utóda Tisza, ezidőszerinti miniszterelnök lesz.

Popovics Sándor pénzügyminiszter lesz.

Hir szerint az újabb kabinetben Popovics Sándor, az Osztrák-Magyar Bank ezidőszerinti kormányzója pénzügyminiszteri tarcát kap, amennyiben Wekerle azt nem vállalná.

A válság a hét végéig tart.

A „Politikai Hiradó“-nak jelenti Bécsből: Itteni jól informált politikai véleménye szerint a magyar válság meg-

oldása a folyó hét közepére várható. Az előtérben most már Andrassy Gyula gróf elnöksége alatt alakuló kisebbségi kormány áll.

A munkapárt ellenzi a koncentrációs kabinetet.

József főherceg elutazásával megbízásának első része befejezést nyert. A főherceg nem mondott le arról, hogy a harmóniát a pártok között helyreállítsa. Azokból a tanácskozásokról, melyeket a főherceg a magyar politikusokkal folytatott, az a véleménye formálódott ki, hogy bár az ellentétek igen élesek, nincsen kizárva a koncentrációs kabinet lehetősége, akár az ő égisze alatt, akár nélküle. Ilyen jelentést tett a királynak és újabb kihallgatásokat hozott javaslatba. A munkapárt tagjaiban nincs bizalom a koncentráció iránt. A munkapárt tagjai között még teljes a szolidaritás, sőt irásban kötik le a tagokat a párt esztendői határozata mellett. Ha nem sikerül a koncentrációs kabinet, akkor kisebbségi kormány alakulna. Ez a júniusi ülészeneken indennitást fog kérni a Háztól. A kisebbségi kormány deszignált miniszterelnöke még a kormány megalakulása előtt meg fogja próbálni a koncentráció létrehozását. — A folyó ügyek elintézése után a Házat elnapolják. Mikor azután újból egybegyűlnek, a választójogi tervezet kerülne a képviselőház elé. Ha azonban a többség akciót indítana ellene és leszavazná, csak akkor kerülne a sor az új választások elrendelésére.

Gróf Zichy János a királynál.

Gróf Zichy János ma meghívást kapott holnap délutánra a királyhoz audienciára. Elutazása előtt Zichy János gróf felkereste Andrassy Gyula grófot és vele tanácskozott. Kivüle még többen kapnak meghívást audienciára azok közül is, akiket a király már meghallgatott.

A függetlenségi párt üdvözlő távirata Apponyihoz.

A „Magyar Tudósító“ jelenti: Apponyi Albert gróf holnap ünnepli meg születésének 71-ik évfordulóját. Az egyesült függetlenségi és 48-as párt megbízásából Tóth János alelnök Apponyihoz az alábbi táviratot küldte:

„Politikai életünk nagy válsága közepette köszönt rád előtünk mindig becsült születésnapod. Királyunk fenkölt akarata éppen most törte szét az eddigi kormányrendszer rozsdás bilincseit. Egy új korszak, egy szabad nemzeti élet kapuját tárta ki, mely az eddigi erőszak helyett a megértés, a korrupció helyett tiszta erkölcs irányítja majd az ország

politikáját és megteremti az új Magyarországot. Ennek a jobb jövőt előkészítő és teremtő nagy nemzeti munkának szerintünk te vagy a legkiválóbb munkása és vezére, aki a királyt és nemzetet egy

hosszu emberöltőn át mindig ideális tisztasággal és buzgón szolgáltad. Adjon neked az isten erőt és egészséget, hogy teljesen betölthesd hivatásod, megépíthesd a szabad és boldog Magyarországot.

Az olasz offenzíva ismét vérbefulladt.

Budapest, május 28.

(Miniszerelnökség sajtóosztálya.)

(Hivatalos.) Keleti harcátér: Az ellenség fokozott tüzéségi tevékenysége tovább tart.

Olasz harcátér: Az Isonzo-harcok tegnap lényegesen alább hagytak. — A Wippach-völgytől északra a harc mindkét részén csak ágyutűzre szorítkozott. A Karszt fensíkon az utolsó négy nap izzó harcainak után az olaszok támadása törvénytelen és időbelileg egymástól független elszigetelt előretörésekben nyilvánult. Tetemes erővel véghezvitt két ilyen előretörést tegnap Jamianonál visszavertünk. — Ma reggel az ellenség ugyanezen a területen háromszor ismételte meg azt a kísérletét, hogy vonalainknak nekirentson, de vilbestajes és tenger-melléki önkéntes lövészek visszavetették. — Ez alkalommal a marburgi zászlóalj 6 tisztet és 300 főnyi legénységet és két géppuskát zsákmányolt. Egyanemben az órában Kostankevicánál harcra vetett olasz oszlopok támadása utójaink tüzésben összeomlott. Összes megfigyeléseink és híreink meggyeznek abban, hogy az ellenség véres veszteségei ezáltal messze felülmúlják az előző Isonzo-csaták áldozatait. Állásaink előterét olasz hullák borítják. Kari- és a tiriórcsónalon nem volt jelentős esemény.

Délkeleti harcátér: Változatlan.

A vezérkar főnöke.

Berlin, május 28. A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati harcátér: Rupprecht trónörökös hadseregparancsnoka: Ypern és Armentières között Hulludnál és a Scarpetól két oldalt derült időjárás mellett heves tüzéségi harcok fejlődtek ki. Éjféltájban több angol századot a Wytsbáta-hajlástól nyugatra ellentámadással visszavetettük. — Cerisy és Bullecours között a Senses-patak mindkét partján heves harcok játszódtak le, amelyek belenyúltak az éjszakába. Itt az angoloknak gyakran megismételt heves támadásai véresen meghiúsultak csapataink szívósságán.

A német trónörökös hadseregparancsnoka: A Champagneban württembergi és türingiai csapatok és egy rohamzászlóalj részei rajtaütéssel elfoglaltak több francia árkvonalat. — A Pöhl- és Keil-hegyen Moronvillerstől délre gondos előkészítés és összevont tüzéségi hatás gyengítették a gyalogság számára az utat a sikerhez, amelyet több erős ellentámadás sem tudott tőlük elvételni. Az ellenség veszteségeket szenvedett, több mint 250 franciát elfogtunk és néhány géppuskát zsákmányoltunk. — Nauroytól délkeletre rohamcsapataink megtisztítottak egy francia fészket, amely a május 25-iki harcokból még állásunkban maradt.

Albert württembergi herceg hadseregparancsnoka: Semmi újság. Repülőink islöttek

tizenkét ellenséges repülőgépet és két kötött léggömböt.

A keleti harcátér és a Macedón-arcvonalon a helyzet változatlan.

Ludendorff,
első főszállás-mester.

Az esti Wolff-jelentés.

Berlin, május 28.

A Wolff-ügynökség jelenti 28-án este: Lényeges események nem történtek.

13.000 olasz fogoly az isonzói csatában.

A vasárnapi hivatalos jelentés.

Budapest, május 27.

(Miniszerelnökség sajtóosztálya.)

(Hivatalos.) Keleti harcátér: Hélyenként erősebb orosz tüzéségi tűz, melyet mi megfelelően viszonztunk.

Olasz harcátér: A csata sulypontja teljesen az Isonzó-hadsereg déli szárnyán volt. A Wippach-völgytől északra, eltekintve egy támadástól, a vodicei magaslatoknál, melyet ellentámadással gyorsan visszavertünk, csak változó erősségű tüzéségi harc volt. — A Karszt-fensíkon az ellenség ismét hatalmas tömegeket összpontosított a támadáshoz. A Fajtú-Kriben és Kostankevicánál a harc kivétel nélkül csak legelső árkaink elé jutott. Itt valamennyi roham összeomlott. — Jamiano és a tenger között a csata élénkebben hullámozott. Egyes magaslatok a nap folyamán több ízben cseréltek gazdát, de a védők harcvonala itt is rendíthetetlenül szilárd maradt. A harc oroszlánrésze most is, mint mindig, a minden dicsőret felett álló gyalogságé.

A 12. és 31. honvéd gyalogezred és a III/20. honvéd zászlóalj 48 órában belül 17 ellenséges támadást vertek vissza, a II. hadseregbeli 37-ik magyar gyalogezred pedig tizennyolcat egy napon és ugyanazon a napon három ízben intézett rohamot egy magaslat ellen. A 11., 55., 91. és 98. ezredek, amelyek soraiban ezidő szerint Ausztria valamennyi népe harcolnak, Jamianonál maradandó dicsőséget arattak. A tüzéség versenyez bátorságban és szívós kitartásban a főfegyvernemmel.

Lipót főherceg tüzérhadnagy egy maroknyi tüzérral csatlakozott egy gyalogezredhez. Velük rohamozott a legelső vonalban és zsákmányként két olasz géppuskát hozott vissza.

A szárazföldi és tengeri repülők nemcsak az ellenség felderítésére szolgálnak értékes feladatokat, de amellyel önfeláldozóan támogatják a tüzéséget és gyalogságot. A harc minden mozzanatában az automobil-csapatok a leghatásosabb olasz tűzben éjjel-nappal szállítják a hadi szükségletet közvetlenül a legelső vonalak mögé.

Május 23-ika óta a Karszt-fensíkon beszállított foglyok száma 250 tisztra és több mint 7000 emberre emelkedett. A tizedik Isonzó-csata kezdete óta összesen több mint 13.000 sebesületlen olaszt ejtett

tünk foglyul. A győzelem és védelem legfontosabb előfeltétele, hogy a védők gőgön fel legyenek szerelve ágyúkkal, géppuskákkal, löszekkel és műszaki hadianyaggal. Az ellenségnek az Isonzónál a 16 csatánál is lyamán nem sikerült semmiféle számbavételre előnyt kiküzdenie, ebből a sikerünkben bőséges rész jut a férfiak és nők ezreinek, akik a göttes országreszek hadifelszerelési műhelyeiben a hazafias szellemtől eltelve, bőségesen érdekelten végzik a hadrakelt seregre néző döntő fontosságú munkájukat. A haza örökléje illeti őket.

Délkeleti harcátér: Nincs újság.

A vezérkar főnöke.

Olasz szociálisták a stockholmi konferenciáról.

Nem vesznek részt a konferencián.

Stockholm, május 28.

Az olasz szociálista pártok kiküldötti Pétervárra utaztukban ideérkeztek. Kiküldöttük egy hírlapírónak kijelentették, hogy a pétervári munkástanács meghívására mennek Pétervárra. Stockholm senkivel sem tárgyaltak és semmi köze a stockholmi konferenciához, tudni akarnak róla. Kijelentették továbbá, az olasz szociálisták semmi szint sem engedik magukat a stockholmi konferenciára csalni s még az esetleges visszautasítják a konferencián való részvételt, ha az orosz szociálisták képviselőket küldenek oda. Kizártnak tartják, hogy a francia szociálisták résztvegyenek a konferencián. Szerintük olyan konferencia, melyen Scheidemannék részt vesznek, mindig csak egyoldalú marad. Véleményük szerint semmi esetre sem jelenthet annexiót, ha egy ország akarja szerezni természetes és népi határait. Olaszországnak most kell jeleznie a hatványhatos háborúban megdöntött múltját.

Az élelmiszerek drágulása Angliában.

Krisztiania, május 28.

Az angol alsóházban tegnap jelentették, hogy az élelmiszerek ára a cukor 172 százalékkal lett drágább.

3000 kilogramm bomba az arrasi csapattáborokra.

Berlin, május 28.

A Wolff-ügynökség jelenti: Egy met légi flotta 3000 kilogramm súlyu robbanó lövedéket dobott le az arrasi angol csapattáborokra és tüzvészti idézett elő. Egy német repülő leereszkedett egy csapatokat szállító tonai vonat fölé és csekély magasságból bombázta a teljesen megrakott vonatot, amelyet két részre szakított. A vonat része egy alagutba menekült, a repülő

eddig az elszakadt részt gépfegyverrel megtámadta. A repülőgép a védők légi felkészülésétől eltávozva, értékes gépekkel tért vissza.

Az orosz szocialisták távirata a békekonzferencia érdekében.

Stockholm, május 28.

A holland-skandináv bizottsághoz a következő távirat érkezett:

Oroszország szociáldemokrata pártjának végrehajtó-bizottsága üdvözlét küldi semleges országok szocialista pártjának, amely egy nemzetközi szociáldemokrata konferenciának Stockholmba való összehívását kezdeményezte. Valamennyien készek vagyunk azon részt venni és sikerében tettenősen közreműködni. A bizottság felhívja önöket, hogy a következő felhívást intézzék táviratilag az összes szocialista pártokhoz:

Legsürgősebb feladat a nemzetközi szocialista konferenciának haladéktalan összehívása, amelyen minden szocialista párt többségének és kisebbségének egyaránt képviseltetnie kell magát. A konferenciának programot kell kidolgoznia, hogy a béke létrehozásán alakuló terv készülhessen. A rendező bizottság kéri

önöket, hogy a cél elérésére tegyék meg a szükséges lépéseket, hogy pártjuk a konferencián a fentemlített feltételek mellett képviselve legyen. A holland-skandináv bizottság a táviratot valamennyi internacionálé szocialista pártjának elküldötte.

Felháborodás a kadett-párt nyilatkozata miatt.

Kopenhága, május 28.

Az orosz kadett-párt nyilatkozatát egyáltalában úgy fogják fel, mint az annexiók követelését és Miljukov rehabilitására indított kísérletet. A szocialista sajtó élesen tiltakozik a nyilatkozat ellen. A „Novoje Siso“ a kadett-párt politikájában végzetes hasonlóságot lát a cári uralom utolsó hónapjainak politikájához.

Német repülőtámadás a Duna mentén.

Pétervár, május 28.

Az utóbbi napokban német repülők sikeres támadást végeztek a Duna mentén fekvő városok ellen. Számos bombát dobáltak le, amelyek sok házat szertitottak. Izmail városában nagy tüz keletkezett, sokan meghaltak, megsebesültek.

- Tudósítónk távirata. -

BCU Cluj / Central University Library Cluj

